

29.5.2013

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain muutostarpeesta (5.4.2013)

Valtiovarainministeriö esittää lausuntopyynnön johdosta seuraavat huomiot.

Lausuntopyynnön kohde

Lausuntopyynnön kohteena on oikeusministeriössä valmisteltu muistio avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) muutostarpeesta. Arviomuistio sisältää hallituksen esityksen muotoon laaditun lakiehdotuksen perusteluineen.

Valtiovarainministeriötä on kuultu arviomuistion valmistelun aikana.

Ehdotuksessa on seikkaperäinen kansainvälinen vertailu, jonka laajuus on puolet arviomuistiosta. Sen sijaan hankkeen tavoitteet esitetään suppeasti muutamalla rivillä. Esitystavan laajuuden epätasaisuuden vuoksi tavoitteita olisi aiheellista laajentaa ja syventää.

Arviomuistion jaksossa 5 käsitellään luopumista äänettömien yhtiömiesten merkitsemisestä Patenti- ja rekisterihallituksen rekisteriin. Hallitusohjelmassa korostetaan toimienpiteitä harmaan talouden ja veronkierron torjumiseksi. Lisäksi niin sanottujen veroparatiisien vastainen kansainvälinen yhteistyö on tiivistynyt. Asiaa on syytä arvioida erityisen huolellisesti. Arviomuistion johtopäätös siitä, etteivät ulkomaisten yhtiömiesten henkilöllisyyden selvittämistä vaikeuttavat lainsäädännön lievennykset ole tarpeen, on siten oikea.

Arviomuistiossa on monin paikoin käsitelty aineellista verolainsäädäntöä, vaikka tarkoituksena ei ole muuttaa sitä. Arviomuistion pohjalta laadittavassa hallituksen esityksessä vero-oikeudellisia kysymyksiä tulisi käsitellä vain siltä osin kuin se on perusteltua esityksen kannalta. Jos verotukseen liittyviä kysymyksiä käsitellään myös muutoin, voi tämä olla omiaan aiheuttamaan turhaa hämmennystä ehdotettavan muutoksen sisällöstä.

Valtiovarainministeriöllä ei ole huomautettavaa arviomuistion säännösehdotuksiin yhtiön syntymisestä rekisteröitymisellä ja yhtiön toimikauden pidentämisestä yli 10 vuoteen.

Valtiovarainministeriö tulee arviomaan sitä, aiheutuuko ehdotetuista muutoksista tarpeita muuttaa verolainsäädäntöä. Arviomuistion mukaan säädettäisiin määräajasta, jonka kuluessa nykyisin rekisteröimättömät yhtiöt on ilmoitettava Patenti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin. Jollei rekisteri-ilmoitusta tehtäisi määräajassa, tällainen re-

kisteröimätön yhtiö olisi purettava. Selvitettäviä kysymyksiä liittyy myös muun muassa rekisteröimättömien yhtiöiden verokohteluun.

Avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain muut muutostarpeet

Oikeusministeriön 22.4.2013 järjestämässä kuulemistilaisuudessa kehoitettiin lausumaan myös avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain muista muutostarpeista.

Valtiovarainministeriössä viimeistellään hallituksen esitystä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2011/61/EU) täytäntöönpanon edellyttämäksi lainsäädännöksi. Ehdotettava laki vaihtoehtorahastojen hoitajista tulee sääntelemään laajasti muun muassa pääomasijoittamista ja yhteistä kiinteistö-sijoittamista, joissa laajasti käytetään kommandiittiyhtiöitä yhteisen sijoittamisen rakenteena. Tarkoitus ei ole ehdottaa muutoksia avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annettuun lakiin. Lakiehdotuksesta annetuissa lausunnoissa on kuitenkin ollut viitteitä siitä, että avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain muita muutostarpeita, arviomuistiota ja direktiivin täytäntöönpanoa voi olla tarpeen sovittaa yhteen.

Arviomuistiossa kommandiittiyhtiön sääntelyä kehitettäisiin hybridiluonteisen sopimusperusteisen kommandiittiosakeyhtiön suuntaan. Ei ole välttämättä perusteltua kehittää kaikista oikeushenkilöistä osakeyhtiötä muistuttavia, kuten osuuskunnasta (HE 185/2012 vp) ja nyt kommandiittiyhtiöstä. Vaihtoehtoisesti voitaisiin arvioida, olisiko kommandiittiosakeyhtiön yhtiöoikeudellisen oikeushenkilötyypin (*Kommanditgesellschaft auf Aktien*, *Société en commandite par actions*) kehittäminen Suomessa tarkoituksenmukaista. Ammattimaisille asiakkaille tarkoitettujen yhteissijoittamisen oikeudellisten rakenteiden sääntelyä voi rahoitusmarkkinoiden kilpailukyvyn ylläpitämiseksi olla tarpeen laajemminkin kehittää. Vaihtuvapääomaisen sijoitusosakeyhtiön (SICAV, *société d'investissement à capital variable*) käyttämisen yhtiöoikeudellisena esteenä yhteissijoittamisessa on esimerkiksi pidetty osakeyhtiölain (624/2006) sääntelyä omien osakkeiden hankkimisesta.

Vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevan lakiehdotuksen kansainvälistä vertailua laadittaessa on lisäksi käynyt ilmi, että Suomen rahoitusmarkkinoiden merkittävässä kilpailijamaissa on edelleen kehitetty yhteissijoittamisen oikeudellisia rakenteita. Varallisuuden yhteinen sijoittaminen on Euroopassa kasvanut muun muassa taloudellisen kasvun hidastumisen ja väestön ikääntymisen vuoksi. Arviomuistion täydentäminen sillä, mitä yhtiöoikeudellisia seikkoja tulisi ottaa huomioon arvioitaessa tällaisten yhteissijoittamisen oikeudellisten rakenteiden perustamisen mahdollisuuksia Suomessa, olisi tervetullutta.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Pentti Pikkarainen